

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + Refrain from automated querying Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at http://books.google.com/

Dette er en digital kopi af en bog, der har været bevaret i generationer på bibliotekshylder, før den omhyggeligt er scannet af Google som del af et projekt, der går ud på at gøre verdens bøger tilgængelige online.

Den har overlevet længe nok til, at ophavsretten er udløbet, og til at bogen er blevet offentlig ejendom. En offentligt ejet bog er en bog, der aldrig har været underlagt copyright, eller hvor de juridiske copyrightvilkår er udløbet. Om en bog er offentlig ejendom varierer fra land til land. Bøger, der er offentlig ejendom, er vores indblik i fortiden og repræsenterer en rigdom af historie, kultur og viden, der ofte er vanskelig at opdage.

Mærker, kommentarer og andre marginalnoter, der er vises i det oprindelige bind, vises i denne fil - en påmindelse om denne bogs lange rejse fra udgiver til et bibliotek og endelig til dig.

Retningslinjer for anvendelse

Google er stolte over at indgå partnerskaber med biblioteker om at digitalisere offentligt ejede materialer og gøre dem bredt tilgængelige. Offentligt ejede bøger tilhører alle og vi er blot deres vogtere. Selvom dette arbejde er kostbart, så har vi taget skridt i retning af at forhindre misbrug fra kommerciel side, herunder placering af tekniske begrænsninger på automatiserede forespørgsler for fortsat at kunne tilvejebringe denne kilde.

Vi beder dig også om følgende:

- Anvend kun disse filer til ikke-kommercielt brug Vi designede Google Bogsøgning til enkeltpersoner, og vi beder dig om at bruge disse filer til personlige, ikke-kommercielle formål.
- Undlad at bruge automatiserede forespørgsler
 Undlad at sende automatiserede søgninger af nogen som helst art til Googles system. Hvis du foretager undersøgelse af maskinoversættelse, optisk tegngenkendelse eller andre områder, hvor adgangen til store mængder tekst er nyttig, bør du kontakte os. Vi opmuntrer til anvendelse af offentligt ejede materialer til disse formål, og kan måske hjælpe.
- Bevar tilegnelse
 - Det Google-"vandmærke" du ser på hver fil er en vigtig måde at fortælle mennesker om dette projekt og hjælpe dem med at finde yderligere materialer ved brug af Google Bogsøgning. Lad være med at fjerne det.
- Overhold reglerne
 - Uanset hvad du bruger, skal du huske, at du er ansvarlig for at sikre, at det du gør er lovligt. Antag ikke, at bare fordi vi tror, at en bog er offentlig ejendom for brugere i USA, at værket også er offentlig ejendom for brugere i andre lande. Om en bog stadig er underlagt copyright varierer fra land til land, og vi kan ikke tilbyde vejledning i, om en bestemt anvendelse af en bog er tilladt. Antag ikke at en bogs tilstedeværelse i Google Bogsøgning betyder, at den kan bruges på enhver måde overalt i verden. Erstatningspligten for krænkelse af copyright kan være ganske alvorlig.

Om Google Bogsøgning

Det er Googles mission at organisere alverdens oplysninger for at gøre dem almindeligt tilgængelige og nyttige. Google Bogsøgning hjælper læsere med at opdage alverdens bøger, samtidig med at det hjælper forfattere og udgivere med at nå nye målgrupper. Du kan søge gennem hele teksten i denne bog på internettet på http://books.google.com

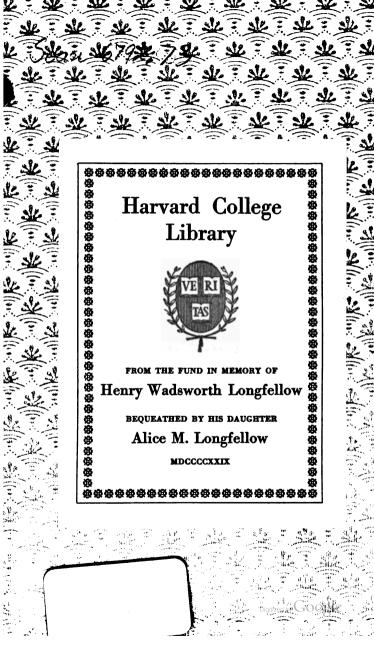
Scan 6792

En Erylupanat

A, Kraunsøe. 13.

musik Google

Gustav Wied:

EN BRYLLUPSNAT.

SKUESPIL I EN AKT

KØBENHAVN. JAKOB H. MANSAS FORLAG. 1892. Scan 6792. 73 Scan 6792. 95

Opført ved

Det fri Teaters Februarforestilling 1892.

Kjøbenhavn. — I. Cohens Bogtrykkeri.

EN BRYLLUPSNAT.

(1890.)

PERSONERNE.

Bedstemoder (70 Aar).
Anna (10-11 Aar).

Scenen: et stort lavloftet Værelse med gammeldags Møbler.

Til venstre (for Tilskuerne): en Sofa, hvis Endestykker dannes af lave Skabe. Foran Sofaen et svært Mahognitræs Bord paa Søjlefod og med et hvidt fileret Tæppe over. Paa Bordet en Vandkaraffe med Glas. Helt oppe i Hjørnet en Jærnkakkelovn.

Til højre: to Fag lave Vinduer med blomstrede Gardiner. Imellem Vinduerne et gammelt Stueur i høj Kasse. Under det ene Vindu en Rok.

Baggrunden: til højre en Dør. Til venstre nede ved Kakkelovnen og med Hovedgærdet mod Væggen en stor Dobbeltseng. Ved Benenden af Sengen fremme paa Gulvet en lav moderne Lænestol med Arme. Mellem Ovnen og Sengen et lille Bord med Flasker, Glas og Krukker. Paa den anden Side Sengen en Servante. Ved Siden af denne langs Væggen en mindre Træseng. Mellem Sengen og Døren en Dragkiste med Messingbeslag og et stort Dobbeltskab.

Paa Væggen henne over Sofaen gamle Kobberstik og Familieportrætter med Kranse af Evighedsblomster omkring. Over den lille Seng nogle stærkt kolorerede Godtkøbsbilleder, deriblandt en Jomfru Marie med Barnet, hæftede fast med Oblater og Tegnesøm.

Paa Dragkisten og rundt i Krogene Kasser, Kufferter og Hatæsker.

Det hele Interiør gør et koldt og uhyggeligt Indtryk.

Sildig Aften. Ild i Kakkelovnen. Der er rullet hvide Lærredsgardiner ned foran Vinduerne. Man ser Silhuetter af Grene be-

væge sig paa Gardinerne. Af og til lyder et stærkt Vindstød, der slaar Grenene ind mod Ruderne. Paa Servanten brænder en

Natlampe.

Anna ligger i den lille Seng med Armene bag Hovedet og stirrer op i Loftet. Hvergang et Vindsted høres, ser hun forskræmt hen mod Vinduerne. Pludselig rejser hun sig over Ende og lytter. Lægger sig derpaa beroliget ned igen og lukker Øjnene. Saa vender hun sig hurtig om med Ansigtet ind mod Væggen. Ved Bevægelsen blottes hendes ene Fod, der kommer til at stikke frem under Tæppet

Bedstemoder ind fulgt af en Pige med en tændt Lampe med Skærm over i den ene Haand og et stort Maleri af en ung Dame i den anden. Bedstemoder tager hurtig Maleriet og stiller det ind mellem Dragkisten og Skabet. Pigen sætter

Lampen paa det store Bord.

Pigen.

Skal jeg hjælpe Fruen?

Bedstemoder smaahoster og taler med sig selv.

Lad mig nu se — — lad mig nu se — — (Hojt:) Lagnerne blev jo dampet af, Martine?

Pigen.

Jo, det hele er i Orden.

Bedstemoder.

Og vil hun ha' Chokolade, saa véd Jomfru Henriksen, hvor den er.

Pigen.

Jo. — Er der ikke noget, jeg ska' hjælpe Fruen med?

Bedstemoder.

Ja nu er det hele i Orden, er det! — — (Hejt:) Ja saa kan Du godt gaa, Martine! Godnat! — — (Hen til et af Sofaskabene, som hun asbner.)

Pigen

bliver staaende.

Ønsker Fruen ikke - jeg plejer jo - -

Bedstemoder

søger i Skabet og vender sig om med en lille Flaske i Haanden. Forbavset og mistænksomt.

Næ-men, er Du hér endnu, Martine? (Skjuler Flasken i Sofaen.)

Pigen.

Jeg vidste ikke om — — —

Bedstemoder.

Nej, der er ikke no'et, nej!

Pigen.

Godnat da! (Ud.)

Bedstemoder

hen at laase Døren efter hende. Pusler derpaa rundt i Værelset. Retter paa Gardinerne og skruer paa Lampen, medens hun halvhejt mumler:

— Sover Du, Lillemo'er? — sover Du allerede? — Det skulde Du jo ikke gøre, nej, Du skulde jo ikke sove! — (Hen til Annas Seng. Ser hendes negne Fod.) Fin er hun, ja — (lader sine Fingre glide hen over Foden.) — fin og rund li'som Mo'eren. — Ak ja, ja, ja! men naar Døden ta'er sit, hva' bli'er der saa igen? (Dækker hurtig Foden til med Tæppet.)

Anna

rejser sig leende.

Der narrede jeg Dig rigtignok, Bedstemo'er!

Bedstemoder.

Men herregud, Barn! sover Du ikke endnu?

Anna

Aa ja, jeg er forresten ogsaa søvnig.

Bedstemoder.

Ser hun det!

Anna.

Men Bedste sa'e jo sæl, at jeg ikke maatte sove! — Uf, hvor det er væmmeligt at ligge heroppe alene! Der staar en Mand med saaden no'en lange Fingre udenfor Vinduerne. — Ja nu kan Du ikke se ham, naar Lampen er her! — Og saa banker han paa, og saa knager det i Bjælkerne, og saa er der no'en, der gaar oppe paa Loftet.

Bedstemoder. Ja det blæser stygt, gør det.

Anna.

Naar kommer Fa'er hjem?

Bedstemoder. Klokken fem kommer de nok.

Anna.

Det er en lang Køretur. — — Var det derfor, Bedstemo'er ikke vilde med til Brylluppet?

Bedstemoder.

Ja, det var det.

Tror Du, de bli'er oppe med det samme?

Bedstemoder.

Nej, de gaar skam nok i Seng, gør de!

Anna.

Jeg glæder mig til i Morgen! (gaber:) Skal Du ikke i Seng, Bedstemo'er?

Bedstemoder.

Jo, det skal jeg — — —

Anna.

Dine Draaber staar henne paa det lille Bord.

— Husk nu paa, hva' Dokteren sa'e igaar, at Du ikke maatte ta'e flere end otte. Du kunde gærne sove ind i Evigheden med samme.

Bedstemoder mistænksomt.

Hørte Du det?

(Pause.)

Anna

smaaleende.

Véd Bedste, hva' Jomfru Henriksen sa'e, da hun var oppe efter Sjalet?

Bedstemoder.

Nej, hva' sa'e hun saa?

Anna.

Hytten ser sgu ud som et Pulterkammer, sa'e hun.

Bedstemoder.

Ja hun har en styg Mund, har hun, den samme Jomfru Henriksen!

Anna.

Hvor kunde det være, at Du skulde ha' nye Draaber, Bedstemo'er? den gamle Flaske er jo næsten helt fuld.

Bedstemoder.

Det forstaar en lille Pige ikke!

Anna.

Jeg véd no'et, Bedstemo'er!

Bedstemoder urolig.

Hva' véd hun?

Anna.

Jeg vèd nok no'et!

Bedstemoder.

Hva' er det da, hun véd?

Der lyder et stærkt Vindsted og Anna putter sig ned under Tæppet.

Anna.

Uh—h, hvor det suser! — — Har Du ikke en Pebermynte?

Bedstemoder tager en Pebermyntedasse op af Lommen og temmer Indholdet ud i Annas Haand.

Anna

halvt nynnende.

Sikken Masse — Pebermynter — lille søde Bedstemo'er! (Slaar Armene om hende.) Bedstemoder.

Naa, naa, naa, Barn! Du vælter mig jo! — — Skal den Kjole ikke knappes dér i Halsen?

Anna.

Den kan sgu'nte knappes anderledes!

Bedstemoder.

Men Barn dog! hvor lærer Du saadan no'et?

Anna.

Jeg véd saamænd ikke!

Bedstemoder strækker Haanden ud. Saa fin og hvid hun er!

Anna.

Næ, ikke kilde mig! Du har altid saaden en Lyst til at røre ved min Hals!

Bedstemoder trækker hurtig Haanden tilbage. Har Lillemo'er husket sin Aftenbøn?

Anna sugér pas Pebermynterne. Ja—a, tre Gange.

Bedstemoder

Jeg nøs!

Anna.

Gud velsigne Dig, Bedste!

Bedstemoder.

Tak, Barn.

Anna.

Du er nok bleven forkølet? — Du har ogsaa gaaet hele Dagen dernede for de aabne Vinduer. Du glemmer altid, at Du er en gammel Kone! — Er Du nu helt færdig?

Bedstemoder.

Ja, nu er jeg helt færdig, ja. (Gaar urolig omkring.) Hvad er Uret, Barn?

> Anna ser hen paa Uret.

Et Kvarter over elleve.

Bedstemoder.

Ak ja, ja — Tiden gaar!

Anna rejser sig.

Hør, Bedste, Du er saa underlig i Aften! Du si'er ingenting, og Du klæ'er Dig hellerikke af.

Bedstemoder

Nu danser han med din nye Mo'er!

Anna.

Tror Du, jeg skal si'e »Mo'er« til hende?

Bedstemoder

Hæ, hæ, hæ! — ja mænd tror jeg det!

Det er ikke no'et at le a'! for jeg vil gærne.

Bedstemoder.

Og saa skal Du traade hendes Naale, skal Du — — og kæmme hendes Haar — — og gaa ud af Stuen, naar det skumrer!

Anna.

Skal jeg gaa ud a' Stuen?

Bedstemoder.

Du har din Mo'ers Øjne, Barn.

Anna.

Ja — Mo'ers »kønne« Øjne!

Bedstemoder.

Og ilde smager Kys, naar der er Lig i Huset!

Anna.

Uf, Bedste, naar Du si'er saaden no'et, saa ser Du saa ækel ud!

Bedstemoder.

Saa, saa, saa, Barn! nu tier jeg jo stille, nu tier jeg jo!

(Pause.)

Anna.

Bedste!

Bedstemoder.

Ja?

Er det vel sandt, at vi er Pattedyr, Bedstemo'er?

Bedstemoder.

Fy, fy, Barn, hvor falder Du paa det?

Anna.

Det si'er Hr. Jørgensen — ham vi har i Naturhistorie.

Bedstemoder ryster paa Hovedet. Meuneskene bli'er saa slette!

Anna.

Er det vel sandt. Bedstemo'er?

Bedstemoder.

Vist ikke, vist ikke! vi er skabt i Guds Billede, er vi!

Anna

Hys! — Jeg syntes, der er no'en, der banker!

Bedstemoder.

Nej mænd er der ej!

Anna.

Jo hør! — dér! dér inde i Skabet!

Bedstemoder.

Dér inde si'er Du? Der hænger jo din Mo'ers Tøj — — –

Jamen hør da!

Bedstemoder

lytter.

Ja, ja! nu hører jeg det, ja! — Det er Dødningeuret!

Anna.

Dødningeuret — —

Bedstemoder.

Den Nat, din Mo'er døde, slog det ogsaa.

Anna.

Jamen der er jo ingen, der skal dø nu, Bedstemo'er.

Bedstemoder.

Det er der ingen, der véd, Barn! — »Ingen véd, naar Dødens Port oplukkes, ingen véd, naar Livets Fakkel slukkes!« — — uden Gud, lille Anna.

Anna.

Saa — nu holdt det op! — — Aa, hvor her er varmt! Hvorfor skulde der ogsaa lægges i Kakkelovnen?

Bedstemoder

Kan Anna huske, at Martine tog hendes lille Krop i Tæppet og bar hende ind til Sengen? — — Dér sad han og græd som et Barn og holdt hendes Mo'ers Haand og kyssede hendes Mund En Bryllupsnat. og hendes Pande og bad og bad, at hun ikke maatte forlade ham og Barnet — — —

Anna.

Stakkels, lille Fa'er, ja!

Bedstemoder.

Men i Nat danser han med en anden, Lillemo'er, husk paa det! og i Nat vil han sove med en anden ved sin Side! — Ja, ja, ja! en evig Sandhed er det: stakket rækker kun Barnetaarer og Enkemands Graad! — Og saa tog hun din Haand og min Haand og lagde dem i hans: Naar I tre blot holder sammen! sa'e hun saa. — Og han svor, og han lovede — og to Aar efter! — tvi ham, tvi!

Anna.

Fa'er taler tit til mig om Mo'er!

Bedstemoder.

»Taler«, ja! men hvem tænker han paa, tror Du?

Anna.

Hvem han tænker paa?

Bedstemoder.

Er det paa sit Barns Mo'er?

Anna.

Ja, det — — —

Bedstemoder.

Næmen Lillemo'er holder med ham, gør hun!

— — Skændte hun ikke paa mig, da jeg bar Sagerne her op?

Anna.

Jo, for det sa'e da Jomfru Henriksen ogsaa, at det ha'de Du ikke Lov til.

Bedstemoder.

Aa, Jomfru Henriksen og Jomfru Henriksen!

— Skulde den anden kanske sidde i min
Datters Stol? og spise med min Datters Ske?

— Skulde hun det? — Og føde sine Børn
i min Datters Seng?

Anna.

Men hva' tror Du, Fa'er si'er?

Bedstemoder.

Det véd jeg ikke, og det bryder jeg mig ikke om, for jeg faar ham ikke at se mere.

Anna.

Hva' ----

Bedstemoder.

Jeg faar ham ikke at se mere! si'er jeg.

Anna.

Men Bedstemo'er dog! faar Du ikke Fa'er at se mere! Han kommer jo i Morgen tidlig!

Bedstemoder.

Ja, han kommer i Morgen, gør han! — — Og hun kommer — — —

Ja —

Bedstemoder. Men jeg vil ikke se dem!

Anna.

Hva' vil Du da?

Bedstemoder. Jeg bliver nok heroppe, gør jeg!

> Anna. ler.

Bedstemoder.

Ja, le hun kun, Barn!

Anna.

Jamen, Bedste, det er ogsaa saa morsomt, at Du vil sidde heroppe og kukkelure!

Bedstemoder.

Ja, ja, ja! le hun kun! — Hendes Tid kommer nok!

Anna. indsmigrende. Lille Bedste er da ikke vred?

Bedstemoder.

Nej, mænd er jeg ikke det, nej! Ungdom er jo Ungdom! Men én skulde aldrig blive gammel, lille Anna, for én bliver saa rent tilovers. Allesammen glider de bort, baade de, der dør, og de, der lever, — og det er næsten værst med dem!

Anna. kærtegner hende.

Bedstemoder.

Ja, ja, ja! det véd jeg, det véd jeg: der klappes med Haand og der kysses med Mund! men Tankerne, Lillemo'r, Tankerne, de er andetsteds, er de!

Anna.

Saa, saa, saa, lille Bedste! — — Du véd godt, at Fa'er og Lillemo'er holder mest af Dig.

Bedstemoder.

Ja, det véd jeg ogsaa, ja! — Naar I tre blot holder sammen, sa'e hun jo! — Kunde han ikke ha' biet, til jeg var borte? kunde han ikke det? Han ha'de saa Skam ikke kommet til at bie længe! — Men det hastede nok, gjorde det! — Hæ, hæ! kanhænde, de har holdt Bryllup før i Nat! — kanhænde det, ja!

Anna.

Hvem har holdt Bryllup?

Bedstemoder.

Hy—s—s, Barn! hør ikke paa mig, hør ikke paa mig!

Anna.

træt.

Du er en mærkværdig Kone, Bedstemo'er!

Bedstemoder. nikkende i egne Tanker.

Og naar saa Storken kommer til hendes nye Mo'er, saa bliver Anna nok Barnepige, gør hun.

Anna.

Det er sletikke Storken!

Bedstemoder.

Hva' si'er hun?

Anna.

Det er sletikke Storken! — Det sa'e Hr. Jørgensen ogsaa.

Bedstemoder.

Naa — —! saa har han vel forklaret det hele da?

Anna.

Nej, han sa'e, at det maatte vorres Mo'er gøre. — Men jeg har jo ingen — —

Bedstemoder.

Nu faar hun jo én, Lillemo'er, nu faar hun jo én!

Anna.

Ja, og det er godt! for der er saameget, en ung Pige ikke kan gaa til sin Fa'er om, si'er Frøken Jakobsen.

Bedstemoder hurtig. Har Martine lagt i Ovnen?

Ja, det har jeg jo sagt!

Bedstemoder

Naa har Du det, har Du det? — — Ja saa kan Du godt gaa, Martine!

Anna.

Hva' er det dog, Du si'er?

Bedstemoder.

Nu skal jeg vise lille Anna no'et. (Gaar hen og trækker Maleriet frem.)

Anna.

Har Du ogsaa ta'et det ned?

Bedstemoder.

Kan — —? — — Nej det kan hun ikke, nej! for dengang var Lillemo'er ikke mere end fem Aar! — — Det var, mens Jørgen var derovre i England for at købe de nye Maskiner — — saa var 'et, at din Mo'er blev syg. Men hun vilde ikke ha', at jeg maatte skikke Bud efter ham. — — Og saa var det en Nat, hun ikke kunde falde i Søvn, at hun laa og fik saa mange underlige Ideer. Det var næsten, som hun var bleven synsk, var 'et, og kunde se ind i det tilkommende. — — Saa maatte jeg da love hende, at naar hun kom op igen, saa skulde hun males, for at Jørgen altid kunde ha' hende inde paa Kontoret. — — Og saa kom hun jo ogsaa

oven Senge, og Halberg malede hende, og da Jørgen kom hjem, saa hang hun inde over hans Bord. — —

Anna.

Og »Jørgen« blev saa glad!

Bedstemoder.

Det gjorde han, ja! - Men Karen blev aldrig rigtig kvik siden, gjorde hun ikke, Staklen, for hun gik jo med Fa'erens Sygdom i sig --ja, ja, det gjorde hun, det gjorde hun! --Og saa var det, da Dokteren ha'de sagt hende, at hun ikke kunde leve — — hun vilde jo ha' Besked! - - saa var det, at vi en Aften sad alene nede i Stuen. — Lillemo'er var puttet i Seng, og han var ovre paa Fabrikken. Den maatte han jo passe, saa der var ikke no'et at si'e til det. — Hvordan det saa gik eller ikke, saa kom vi da til at snakke om Billedet --ak, ja, ja! jeg husker saamen den Aften saa tydelig! hun ha'de den blaa Slaabrok paa med Kvasterne - hun ha'de jo saa ondt ved at komme i Kjolen det sidste Aarstid! - Naa. ja! saa var 'et, hun sad og kiggede ud af Vinduet og saa paa Ilden derovre i Værkstederne og paa Arbejderne og paa al den Travlhed og alt det Liv. - Og saa vender hun pludselig Ansigtet om mod den mørke Stue og si'er: Jeg er dog alligevel glad for, at Jørgen fik det Billede! - Hva' skulde jeg svare til det? Herregud, én vidste jo nok, hvor hun ha'de sine Tanker! — Men saa lægger hun sit Ansigt tæt ind til mit. Og jeg kunde mærke, at hun græd. — Og saa hviskede hun: Bedstemo'er, tror Du, han vil komme til at holde af en anden? — Jeg sa'e ingenting til det heller, for én kender jo Mandfolkene! — Men saa tog hun mig haardt i Armen og ruskede i mig og sa'e: Lov mig én Ting, Bedstemo'er! at den Dag han gifter sig, saa ta'er Du Billedet! — Og se det lovede jeg, og det har jeg holdt!

Anna.

Men hvor vidste Mo'er, at ---

Bedstemoder.

Naar Døden staar i Forstuen, lille Anna, saa ser én til længere, end én lyster!

Anna.

Det er nu alligevel næsten Synd, Bedstemo'er, for Fa'er holdt saa meget af det Billede.

Bedstemoder.

Det gjorde han — —

Anna.

Og husk paa, Du har sæl gi'et ham det!

Bedstemoder.

Jeg ha'de ogsaa gi'et ham min Datter! men se om han husker det!

Skal det hænge heroppe nu?

Bedstemoder.

Det skal det vist ikke, nej!

Anna.

Jamen hva' da?

Bedstemoder staar uvis og famler ved Maleriet.

Anna.

Nu er Bedste underlig igen!

Bedstemoder.

Vil lille Anna ikke gærne være hos sin egen Mo'er?

Anna.

Jo-o, men hun er jo død.

Bedstemoder.

Døden er kun et Vand at ligne ved, Lillemo'er, og det skal vi alle over: Paa Dødens Bølger alle Sjæle drage til Evighedens faure Underland — staar der!

Anna.

Ja — —

Bedstemoder.

Og saa staar der: Hvad Dødens Le paa Jorden her nedslaar, det spirer frem i Herrens Urtegaard!

Du kan saa mange Vers, Bedstemo'er, men de er allesammen saa sørgelige.

Bedstemoder. Skal Bedste synge Spindevisen da?

Anna

Ja! den om Hr. Abel! den er morsom!

Bedstemoder.

Saa maa vi skam ha' Rokken fat da, Lille-mo'er! — Saa skal Bedste synge en Svane-sang, som det nok hedder. (Henter Rokken, sætter sig paa en Stol ved Annas Seng, spinder og synger:)

Og Regnen slog mod Ruden, det havde Art og Skik!
Og Pigen sad bag sorten Ovn, mens Rokkehjulet gik.
Og Hjulet peb, og Vinden sang,
og Pigen græd den Nat saa lang — — —
Men Døden dansed Springdans genenm Skoven!

(Taler:) Syng med, Barn!

Anna.

Jamen, Bedste, det er jo ikke - - -

Bedstemoder.

Syng med, si'er jeg!

Begge synger.

Og Hjulet peb, og Vinden sang, og Pigen græd den Nat saa lang — — — Men Døden dansed Springdans gennem Skoven!

Bedstemoder synger ene.

Da kom den liden Nissebuk af Musehullet frem. Ham hued ej den Graad og Støj alt i hans lune Hjem! Han hugged Ten, han klipped Traad.

Da standsed Hjul, da stopped Graad — — Men Døden dansed Springdans gennem Skoven!

(Taler:) Syng, Lillemo'er, syng!

Anna.

Næ, næ, ikke mere!

Bedstemoder
synger ene
Han hugged Ten, han klipped Traad.
Da standsed Hjul, da stopped Graad — —
Men Døden dansed Springdans gennem Skoven!

Anna.

Bedste — — —

Bedstemoder.

synger.

De lagde hende under Muld den tredje Dag derpaa.
Og Rokken satte de paa Loft, dêr kunde den vel staa.
Men Nissebuk bag Ovnen lo:
saa fik vi dog omsider Ro! — — —
Og Døden dansed Springdans gennem Skoven!

Anna.

Jeg kan ikke lide den Vise, Bedstemo'er! det er ikke den rigtige.

Bedstemoder.

Den er da ellers lystig nok, skulde én mene!

Nynner:) Og Nissebuk bag Ovnen lo — (Ryster

paa Hovedet) En glemmer de muntre Viser, Barn — der sker jo saa meget, som ingen tænker! — Kan Lillemo'er huske, hva' han sa'e den Dag ude i Bakkeskoven? — den Dag, de blev forlovet? Lille Karen, sa'e han, nu er jeg først blevet et helt Menneske, sa'e han, og Gud velsigne min lille Pige for hendes Kærligheds Skyld! — — Det sa'e han, og saa tog han hendes Hænder og lagde dem paa sine Skuldre. Og saa stod han og saa' hende ind i Øjnene, aa, saa længe saa længe — — gjorde han — —

(Uret henne mellem Vinduerne slaar.)

Anna

sagte.

Bedstemo'er, nu er Klokken tolv!

Bedstemoder.

Men jeg sad og tænkte paa Fa'er! — Vi ha'de jo faaet Karen lidt sent, ha'de vi, saa vi to gamle gik altid og nuslede om hende. — — Ja, ja, ja! Sorrig og Glæde de vandrer tilhobe_f. gør de!

Anna.

Nu skal Bedste gaa i Seng — — —

Bedstemoder.

Men nu er det altsammen forbi — — og bedst var et nok for os to, Lillemo'er, om vi laa tre Alen under Mulde. — — I lange, hvide Klæder bag Kistens sorte Fjæl — —

Anna.

Bedstemo'er, jeg bli'er bange for Dig.

Bedstemoder

Men Nissebuk bag Ovnen lo:

Saa fik vi dog omsider Ro! — —

Og Døden — —

Anna afbrydende.

Ikke den igen! ikke den igen!

Bedstemoder.

Nu skal jeg sige lille Anna no'et! — — Alle de andre Billeder der nede har jeg taget, og Brevene har jeg taget, og Haarlokken og alt det, han gemte, har jeg taget — — —

Anna.

Har Du! — Hvor er det da?

Bedstemoder.

Det ligger ovre under den store Kedel i Vaskerstuen, Lillemo'er! — Og der ligger det lunt!

Anna.

Du er ond, Bedstemo'er!

Bedstemoder.

En bli'er vel ond, naar én faar det ondt!

— Nu skal vi tre frede om Minderne, sa'e han, den Dag de puttede hende i Jorden — — om Aftenen sa'e han det, da vi gik til Sengs!

— Godt, at jeg har Dig og lille Anna, sa'e han! — og nu danser han i Brudeseng! hæ, hæ! mænd freder han om Minderne!

Hvorfor har Du da lavet det saa fint dernede, naar Du er vred paa Fa'er?

Bedstemoder.

Det forstaar en lille Pige ikke! — Skulde de kanske si'e én no'et paa, naar én var borte? — skulde de det? — Rent er der, rent og pillent i hver en Krog, Skam faa den, der si'er andet!

Anna.

Jamen, Bedste, baade Fa'er og min nye Mo'er vil ogsaa blive — — —

> Bedstemoder afbrydende.

Tal ikke om hende!

Anna.

Jamen — — —

Bedstemoder.

Tal ikke om hende, si'er jeg!

Anna.

Hun er da altid saa sød og rar.

Bedstemoder.

Det er Katten ogsaa, Lillemo'er, det er Katten ogsaa! men Kløerne skal nok komme frem! — — En kunde kanske faa Lov til at gaa rundt her og æde Naadsensbrød, hvor én selv har regeret!

Anna.

Naadsensbrød — — —

Bedstemoder.

Har hun ikke stjaalet din Fa'ers Hjærte? Har hun ikke listet min Datters Barn fra mig? — — Har hun ikke bragt Sorg og Ufred over Huset? sig nej til det! — — Men nu skal jeg fortælle no'et, skal jeg! Sengen har jeg flyttet herop, og Stolen dér henne har jeg flyttet herop, og Klæderne har jeg hængt dér ind i det store Skab! for jeg vil ikke, at hun skal røre ved min Datters Sager!

Anna beroligende Lille Bedste, lille Bedste — — —

Bedstemoder mere og mere ophidset.

Og Billederne har jeg puttet i Ovnen og Brevene! — — og Maleriet derhenne vil jeg putte i Ovnen! Kanske hun skulde se med sine onde Øjne paa det? Næ—æ skulde hun ej!

Anna vil tale.

Bedstemoder.

Ja, ja, ja, Barn! der hænder saameget, som ingen tænker! — Husker Lillemo'er et hvidt Ansigt, som laa derhenne paa Puden? — Dér ha'de det ligget i mange Uger, ha'de det, og Hvile ha'de det ikke fundet hverken Dag eller Nat. — Men nu laa det smukt stille, gjorde det! og han sad og holdt hendes Haand og kyssede

hendes Mund — — og saa lo han, eller kanhænde han græd, for Døden var nyssens traadt ind i Stuen! — — Ja, ja, ja! dér sad han, ja og saa sa'e han: Aldrig skal jeg glemme, hva' hun, dér ligger, har været for mig! — — Og saa faldt han om paa sine Knæ, gjorde han, og vilde ikke bort fra Sengen — — (Reject sig pludselig.) Og i Nat holder han Bryllup, gør han! — — han freder om Minderne, hæ, hæ! lystig, lystig! Spil Bryllupsdansen, Lillemo'er! spil Bryllupsdansen, hører hun: Der rider en Konge over Viborgbro — — (Synker om paa Stolen.)

Anna

angst.

Men Bedstemo'er, Bedstemo'er! er Du syg?

— Martine!

Bedstemoder.

Ja, saa var det, Bedstemo'er blev syg, ja — og begyndte med Draaberne, fordi hun ikke kunde sove. — Ak, ja, ja, de Drømme, de Drømme! Hys! — Hvem er det, der kalder?

Anna begynder at græde.

Bedstemoder mildt

Men Lillemo'er dog — — græder hun? næmen hva' græder hun for? blev hun bange? talte Bedstemo'er saa højt — —

En Bryllupsnat.

Ja — — —

Bedstemoder
kærtegner hende.
Aa, men Herre Gud dog!

Anna.

Kys mig - - -

Bedstemoder.

Ja, ja, ja, lille Pus! blev hun saa rent forskrækket da? (Kysser hende.)

Anna.

Jeg er saa træt, Bedste! — — Skal vi ikke sove nu?

Bedstemoder.

Jo, jo, jo — — —

Anna

Jeg synes ikke, det blæser mer?

Bedstemoder.

Nej, nu blæser det ikke mer — — —

Anna.

Klæd Dig saa af da!

Bedstemoder begynder at klæde sig af.

Ja, nu skal jeg ja — — (standser pludselig.) Men lille Anna maa love Bedste én Ting — — — Anna træt.

Ja — — —

Bedstemoder. Hun maa ikke kysse sin nye Mo'er!

Anna.

Men — — -

Bedstemoder. Hun maa ikke kysse hende, si'er jeg!

Anna.

Nej, nej!

Bedstemoder kærtegner hende.

Ikke bange, lille Pus! — — Saa blød hun er og saa varm! — — Hva' var det saa, hun fortalte Lillemo'er her forgangen Dag?

Anna.

Hvem?

Bedstemoder.

Nede i Lysthuset — -

Anna.

Saa' Du det?

Bedstemoder.

Jo, jo, det gjorde jeg! — Bedstemo'er ser alting! — Dér nede i Haven gik tre Mennesker og spøgte og lo, og ingen tænkte paa, at hér oppe sad en gammel Kone alene med sine

Tanker. — (Hemmelighedsfuldt.) Jeg listede mig hen til Vinduet — dér henne bag Gardinet! Og der sad Lillemo'er med Armene om hendes Hals — (Trykker Haanden mod Brystet.) Det stak saa fælt hérinde, gjorde det. Og der var no'en, der kaldte paa mig langt borte — Bedstemo'er! Bedstemo'er! raabte det!

Anna.

Hvem var det da?

Bedstemoder. Det var Døden, var det!

Anna.

Fy, Bedste! jeg kan ikke lide Dig, naar Du si'er saadan no'et!

Bedstemoder.

Vil hun ikke gærne rejse med op til sin egen Mo'er?

Anna.

Jamen det kan vi jo ikke!

Bedstemoder

nikker.

Jo, jo! — Draaberne, Lillemo'er!

Anna.

Draaberne?

Bedstemoder.

En so ver saa velsignet, Barn — —

Nej — nej — —

Bedstemoder.

En kan sove sig ind i Himlen, sa'e Doktoren — —

Anna.

Nej, nej! Bedstemo'er, Bedstemo'er!

Bedstemoder.

Hvor alle de smaa Englebørn er, lille Anna, og hvor hendes Mo'er er — — —

Anna.

Aa Bedste, Bedste! nu er jeg bange for Dig igen!

Bedstemoder.

Og hvor der ikke findes Sorg, ejheller Graad, ejheller Pine — —

Anna.

Nej, nej! jeg vil ikke!

Bedstemoder.

Næ for lille Anna har glemt sin egen Mo'er, har hun!

Anna

grædende.

Det er ikke sandt!

Bedstemoder.

Sa'e hun ikke, at hun glædede sig til i Morgen? — — Sa'e hun ikke, at hun gærne vilde holde af den anden?

Jo, men — — —

Bedstemoder.

Lyv ikke, Barn, lyv ikke! Gud straffer Løgnen!

Anna.

Bedstemo'er lyver sæl!

Bedstemoder.

Hva' er det, hun si'er?

Anna.

Jo, for Bedste sa'e til Doktoren, at hun ha'de ikke flere Draaber! og saa var Flasken næsten helt fuld!

Bedstemoder.

Det forstaar en lille Pige ikke ---

Anna.

Og saa sa'e Bedste, at hun ha'de slaaet Flasken i Stykker!

Bedstemoder hurtig og sky.

Ja, 'a! det ha'de hun vel ogsaa!

Anna.

Men jeg saa' godt, at Du puttede den ned i Vandkanden!

Bedstemoder.

Hy-y-s!

Anna.

Det saa' jeg godt!

Bedstemoder.

Hys! si'er jeg!

Anna.

Og saa bli'er Vorherre ogsaa vred paa Dig!

Bedstemoder griber fat i Anna.

Vil hun tie stille, Tøs!

Anna.

Du maa ikke gøre Lillemo'er Fortræd!

Bedstemoder

sky.

Bedste vil ikke gøre no'en Fortræd — — —

Anna.

Jeg vil ikke ligge mere heroppe hos Dig!

Bedstemoder tyssende.

Saa, saa, saa — — —

Anna.

For Du er ond, er Du!

Bedstemoder.

Lillemo'er, Lillemo'er!

Anna.

Ja, for det si'er min nye Mo'er da ogsaa!

Bedstemoder

venlig.

Si'er hun det, lille Anna?

Ja, hun si'er, at Bedste har saadan et ondt Blik!

Bedstemoder.

En kunde vide det! én kunde vide det! (Venlig.) Og hva' si'er hun saa mere?

Anna.

Hun si'er, at det faar altid de Mennesker, der — —

Bedstemoder afbrydende. Jeg vil ikke høre det!

Anna.

Og saa sa'e hun til Fa'er, om det ikke var bedst, at jeg flyttede ned til Martine. For man vidste aldrig, hva' der kunde ske, sa'e hun.

Bedstemoder.

Jeg vil ikke høre det! si'er jeg! — — (Klagende) Aa, ja, ja! Herre lille Gud Fader i Himlen, led os ikke i Fristelse, staar der!

Anna forundret.

Men Bedste — — —

Bedstemoder venlig.

Og saa flytter hun ned i Morgen, gør hun?

— Og saa ta'er den rare nye Mo'er lille Anna
paa Skødet og klapper hende og kysser hende

paa Munden og paa Kinden og helt ned paa hendes hvide Hals! (Rækker Haanden ud og klapper Anna.) Aa—aah lille Pus!

Anna.

Dine Fingre er saa kolde, Bedstemo'er!

Bedstemoder hurtig.

Knap den Kjole der i Halsen!

Anna famler ved Halslinningen.

Та —

Bedstemoder

sidder en Stund med bejet Hovede og siger derpaa. som om hun fortsatte en Tankegang:

— — og Anna fortæller hende alting, gør hun! — Og hun ler, og Anna ler og rækker sin lille Hals helt op i Vejret for at kysse — og Halsen bli'er saa lang, og saa tynd bli'er den, at én faar Lyst til at ta'e om den med sine ti Fingre — knap den Kjole dér i Halsen, sa'e jeg!

Anna.

Jamen den kan jo ikke knappes, Bedstemo'er!

Bedstemoder.

Og de gaar pænt ud at spadsere, gør de, Mo'er og Datter, hæ, hæ! — Men op paa Kirkegaarden kommer de nok ikke, for hva' dèr ligger, det er det vist bedst at glemme. — Jeg fryser paa mine Fingre, Barn! lad mig faa dem ind paa hendes varme Krop — —

Anna

slaar til den gamles Hænder og skriger

Martine!

Bedstemoder.

Martine sover, gør hun, hæ, hæ! — — Hele Verden sover! og ingen kan høre, at Lillemo'er skriger.

Anna.

Aa, Bedste, Bedste — — —

Bedstemoder -

venlig.

Ikke bange, lille Pus! (Rejser sig.)

Anna.

Hvad vil Du?

Bedstemoder.

Bedste vil ha'e lille Anna op til sig i den store Seng.

Anna.

Nej, ikke det, ikke det! for Du er altid saa kold! og saa ligger Du hele Tiden og rører ved mig!

Bedstemoder.

Tror hun, Bedste vil ligge alene og fryse?

— Hys!

Anna.

Hva' er det?

Bedstemoder.

Hører hun?

Ja, ja!

Bedstemoder.

Det banker - - -

Anna.

Inde i Skabet — — —

Bedstemoder.

Ja, ja, ja! — Den Nat din Mo'er døde, slog det ogsaa. — Nu kommer vi, Karen, nu kommer vi! — Bed, Lillemo'er bed! (Folder Hænderne.) Fader vor, Du som er i Himlen — hun beder jo ikke!

Anna.

Jeg kan ikke huske det — — —

Bedstemoder.

Helliget vorde dit Navn — — (Pludselig og hurtig:) Se, hva' der kryber paa Gulvet!

Anna

bejer sig frem over Sengekanten. I samme Øjeblik griber Bedste mod er hende med bægge Hænder omkring Halsen og trykker hende med Magt ned i Puderne, medens hun halvhejt numler:

Lader de smaa Børn komme til mig, har han han sagt! — — har han ikke det? ti Guds Rige hører Børnene til, staar der!

Slipper Anna, der gør en Bevægelse, som om hun vil rejse sig, men synker tilbage igen. Bedstemoder pusler rundt ved Møbler og Sager, medens hun halvsagte taler med sig selv. Tager Tæppet af den store Seng og lukker Skabslaagen henne paa So faen. Finder den lille Flaske med Draaberne. Staar en Stund med dem i Haanden og siger derpaa:

En sover saa velsignet, lille Anna!

Anna rører paa sig henne i Sengen.

Bedstemoder

ser det ikke. Gaar hen til Bordet og hælder Indholdet af Flasken i et Glas og drikker. Nynner:

Og Nissebuk bag Ovnen lo — — (Gyser) Det blæser stygt, gør det! én fryser til midt paa Livet!

Finder Maleriet, sem hun et Ojeblik aandsfraværende betragter. Stiller det derpaa op paa Benenden af Annas Seng med Bagsiden mod Dragkisten. Anna vil tale, men kan ikke og tager sig med den ene Haand op til Halsen.

Bedstemoder

Skal Bedste synge Spindevisen, Lillemo'er, skal hun det? — men lystig, lystig! (Sætter sig paa Stolen ved Annas Seng, træder Rokken og synger:)

Hr. Abel tren i den Rosengaard med Fjer i sin Hat og Sværd ved sit Laar. Dér sad skøn Edele faur og fin mellem Blomster smaa og spandt sig det dyreste Brudelin. Og Roserne dufted, og Klokkerne klang! Men Jomfruen længtes den Dag saa lang.

(Taler.) Den er da lystig nok, skulde én tro! .
Synger.

De lagde hende under Muld — — —

(Ryster pas Hovedet.) Nej, nej — — (Synger:)

Hr. Abel var stædt udi samme Nød, han lagde sit Hoved i Jomfruens Skød — — da standsed Teen — — da stopped Graad — — mellem Blomster smaa
og Døden dansed — — —

(Taler.) Nej, nej, nej! — En glemmer de muntre Viser, gør én (Rejser sig og sætter Rokken hen under Vinduet.) Der sker jo saa meget, som ingen tænker!

Anna syagt.

Bedstemoder — —

Bedstemoder hen til Sengen.

Anna.

Jeg er tørstig — —

Bedstemoder.

Er hun det, lille Pus, er hun det? Nu skal Bedste komme — (Gaar hen og skænker et Glas Vand, som hun bringer Anna.) Drik saa da — —

Anna.

Er det Morgen nu?

Bedstemoder.

Nej, Nat er det — — (Stryger sig over Øjnene.) mørkt er det!

Anna.

Det gør saa ondt i min Hals — — —

Bedstemoder siddende.

Nu skal vi hente Tørklædet da. — — (Gyser.)

Det blæser stygt, stygt, stygt, gør det — — én fryser, Lillemo'er, én fryser! (Stirrer hen mod Dragkisten.) Kan hun se, hvor det skinner dér henne? — — Det er Vorherres Stjærner, lille Anna, det er Vorherres egne Stjærner — — (Urolig.) Nu maa hun bede, Barn — hører hun, hun maa bede!

Anna.

Ja — — —

Bedstemoder.
Bed én Gang til — — bed én Gang til!

Anna

Fader vor — — Du, som er i Himlen — — helliget vorde dit Navn — — tilkomme dit Rige

Bedstemoder

— tilkomme dit Rige — ja, ja, ja! (Taber Glasset og synker sammen paa Stolen.)

Anna

Ske din Vilje — — i Himlen — —

Bedstemoder. blusser op.

Vist ikke, vist ikke! — — vi er skabt i Guds Billede, er vi — — spil Bryllupsdansen, hører hun, hører hun — — men lystig, lystig — — Der rider en Konge over Viborg Bro — — (Falder hen over Sengen.)

Anna

rejser sig over Ende og stirrer paa hende og skriger: Mo'er, Mo'er! — Martine!

(Tæppe.)

